

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Dogodki na Hrvatskem.

II.

Popoldne sem se nekako slučajno sprehajal po Gunduličevi ulici. O tem sem došel pred Dioniško tiskarno. Tu se je bilo zbralo sila sveta, ki je željno pričakoval, da izide »Obzor«, ki izhaja nekako po 4. uri popoldne. Vračaje se pa za nekoliko trenutkov po istej ulici, ustavil sem se v novič pred omenjenim poslopjem, a narod je ravno kar požiral »Obzorove« članke, ker se je bal, da zdaj pa zdaj pribrumli kak banov pandur s ukazom za zaplenjenje »Obzora«.

Po noči med soboto in nedeljo, okolo 4. ure in pol zjutraj je Zagrebčane prebudila silna detonacija. Kakor sem izvedel drugi dan, hoteli so demonstranti razpršiti v zrak poslopje madjarske železnice z napisom »M. K. Allamvasutek«. V ta namen so postavili 2 kapsuli dinamita — eno na okno, drugo na neko drugo mesto. Ona na oknu je eksplodirala ter je razmetala zid pod in nad oknom, dočim ona druga kapsula ni eksplodirala.

Ta atentat je silno vznemiril madjarsko uradniško osovbo in vladine kroge, ki so na to vrgli v svet lažljivo vest, da je šlo le za igro mularije. Meni pa se zdi, da so današnji izgredi v Hrvatski stopili v svojem razvoju v novo fazo: v fazo dinamita in danes more bodočnost zopet prese- neti istakoslično »igro« zagrebške »mularije«.

Poštne nabiralnice, nameščene po mestu, so pomazane z blatom, posebno pa madjarski grbi in istih, a madjarski kazino kaže še vedno znake bivših neredov.

V Tuškaneu in Cmroku zbira se izlasti popoldne šolska mladina, katera se igra »demonstracij«. Izбира si svojega bana, madjarone, pandurje, vojaštvo, orožnike in — demonstrante! Pa tu se kriči, demonstrira, vzklika, tolče — zagrebško meščanstvo pak se smeje od srca tej vežbi mladine. Navajam to, da dokazem, da danes v Zagrebu — in isto tako po vsej Hrvatski — nikdo ne misli na nič drugega, nego na izgred. To je prešlo tudi v mladino, ki ne more v Illici izliti svojega žolča na bana, pa bodi zato demonstrirati v Tuškaneu.

Nedavno temu se je bila razširila vest, da je ban odšel na Dunaj, da sestavlja nov madjarski kabinet (ga je potem tudi res sestavil. Op. ured.) in začeli so se navajati eventualni nasledniki. Največ verjetnosti ima veliki župan Nikolić, ki je persona gratisima na dvoru. No, seveda, da to le za slučaj, ako ban pojde. Maogi menijo, da se ni le zato poverila grofu Kkueni sestava novega ministerstva, ker je morda toli spreten državnik, ampak da se kaznuje madjarska opozicija, in na drugi strani: da se reši Hrvatsko od tega tirana, katerega da ne morejo siliti v demisiijo, da ne bi se govorilo, da je kapitaliral pred uličnimi demonstranti.

Pa bilo kakor hoče, splošno mnenje je to, da pold novim banom ne bo hujše, in da se novi ban — ako le količkej pozna današnje razmere v Hrvatski — ne bo upal nadaljevati zistem kakoršen je danes in da bi se s tako srditostjo a ob enem brutalnostjo metal na ta siromašni narod, ki je sicer res golorok in gladen, ali se vendar tudi zaveda svojih pravic in zakonov in se ne boji blestevih bajonetov ter si hoče ohraniti svojo pristojno avtonomijo in noče postati golim sužnjem. A novi ban, če se bo hotel vzdržati, moral bo obračunati z zistemom, ker današnje gibanje v Hrvatski ni naperjeno samo proti banu Kkuenu, marveč in posebno proti zistemu, katerega ta poslednji vzdržuje. To gibanje

v Hrvatski preneha še le tedaj, kedar se spremeni ta zistem! Narod hrvatski se je vsled silnega pritiska vzdramil in se uprl, ker mu je do nohtov dogorelo; če se torej želi vzdržati mir, pa treba narodu vrniti njegove pravice ter odstraniti vse protizakonitosti, ki so bile vzrokom sedanjemu gibanju. Naj ne misli nikdo, da je to gibanje insecirano od pojedincev, da je neti morda duhovščina, ali celo — Dunaj! Narod sam se je dvignil iz svoje inicijative, ker hoče bitisamgospodarnasvoji zemlji!

Iz govorov braniteljev zaprešičkih obtožencev. Branitelj dr. Marijan Derenčin je uvodoma očital državnemu pravdniku, da je isti zastopal več svojo politično stranko, nego zakon. Kar se tiče zakonov iz leta 1848. (v katerih je govora o zastavi) dokazal je govornik, da nimajo veljave za Hrvatsko, ker so razveljavljeni po nagodbi. Vsled tega tudi sežiganje madjarske zastave na Hrvatskem ne more tvoriti prestopka ali zločina, kar se je priznalo tudi o svoječasnem sežiganju madjarske zastave po visokošolcih v Zagrebu.

Skupna madjarsko-hrvatska zastava sploh ne obstoji. In ker se je madjarska zastava upotrebila v Zaprešiču v političnem smislu, so demonstranti z odstranjenjem te zastave le branili zakon.

Branitelj dr. Frank je v svojem obrambnem govoru dokazoval, da se pričam, železniškima uradnikoma Kleinu in Bürgermeistru in uslužbencu Buitoru ne more zapupati, ker so bila njih pričanja v protislovju, posebno o Bürgermeistru je dokazano, da je pod prisego lagal, ker je odločno trdil, da je sežigana zastava imela grb, dočim je bilo iz aktov razvidno in na razpravi popolnoma jasno, da madjarska zastava ni imela nikakega grba. Bürgermeister je hotel s svojo lažjo doseči, da bi bili obteženi čim več kaznovani,

Nadalje je Bürgermeister pod prisego lagal, ko je trdil, da on ni rekel, da z metlo požene 25 Hrvatov, dočim je razprava dokazala, da je res izrekel to pretjajo. Branitelj je zaključil s trditvijo, da sta ravno uradnika Bürgermeister in Klein naj- več kriva, da je došlo do žalostnih dogodkov v Zaprešiču. Prvi s tem, da je par dni poprej napovedoval izvešenje madjarske zastave in da se je prenaglil z izvešenjem, ker je še istega dne dospel odpoziv ukaza glede izvešenja in drugi (t. j. Klein) s tem, da je zaukazal brizgati na kmete z vročo vodo.

Tretji branitelj dr. Hinković je dokazal, da je bil narod nesramno izzvan s tem, da se je v neposredni bližini Zagreba, torej v areu Hrvatske, izvesila madjarska zastava.

Branitelj je nadalje dokazal, da zakonjenje proslave madjarskih zakonov iz leta 1848. ni veljavno za Hrvatsko tudi radi tega, ker je izvedenje dotičnega zakona poverjeno ministerstvu, a v Hrvatski so zakoni veljavni samo tedaj, kadar je izvedenje istih poverjeno banu. Nezakonitost izvešenja madjarske zastave v Zaprešiču bila je tim večja, ker je bila izvršena službeno pod pokroviteljstvom državne oblasti, katera bi morala biti čuvarica zakonov. Bridka ironija je v tem da mora narod braniti zakon proti onim koji so v prvi vrsti poklicani, da bi bili čuvarji zakona.

Znamenje razmer. »Agramer Tagblatt« od minole sobote prinaša v drugem izdanju mesto uvodnega članka — Oče naš. Nego oslobodi nas od zla. Amen.

Dogodki v Srbiji.

Krivo obveščenemu novinstvu o najnovjših dogodkih v Srbiji.

(Dopis iz oficirskih krugov srbske vojske.)

(Zvršetek.)

Se svojo ženitvijo s kompromitirano vdovo Drago Mašin je kralj Aleksander zopet užalil srbski narod. Najuglednejše osebe v Srbiji so mu dajale iskrene nasvete, katerih pa mladi kralj ni hotel slušati.

Ko sta Milan in Aleksander izigrala že vse ljudi v Srbiji brez razlike, izgubila sta tudi svoje svetovalce in najiskreneje privržence. Milana je dosegla kletev naroda, a Aleksander je s svojim postopanjem zapravil svoj ugled za vedno.

Ne oziraje se na svete patrijotov, na želje srbskega naroda, postavljal mu je za občinske predseidnike, kapitane in načelnike najhujše ljudi, ki so tiranizirali narod, poslušajoči slepo svete, ki sta jih jim dajala Draga in Aleksander.

Poslednje volitve v skupščino, na katerih so bili izvoljeni sami pristaši Drage in Aleksandra, so dovele narod do še hujše mržnje, posebno še radi tega, ker se je spregledala namera Aleksandra in Drage, da bi ta skupščina imela proglasiti Nikodija Lujevico naslednikom srbskega prestola, kakor da je temu prestolu došel primeren čas, da se odpravi izredno stanje v deželi in proglasi nagla sodba, da se najuglednejši ljudje pozaprejo in pobijejo, a da se Srbija vrže v še hujše poniženje in še hujšo bedo, da se ugled ležale poniža še bolj, in da se slednjič še bolj uniči kredit Srbije in srbskih trgovcev.

Ponos in dostojanstvo srbske inteligence in izlasti srbske vojske nista mogla in nista smela dalje prenašati tega.

Česar ni bilo možno srbskemu narodu, da bi izvršil, izvršila je srbska vojska z narodom. Srbski oficirji so spregovorili za in v ime srbskega naroda in srbske misli.

A da se dežela reši tudi nadaljnjih pretresov, odločeno je bilo, da se toliko krivec kolikor sokrivci kaznujejo smrtjo. In kakor določeno — tako je bilo tudi storjeno.

Aleksander ni imel vladarske modrosti; vodjen od Drage na uzdi, moral se je slepo pokoriti vsaki njeni odredbi. Nienega državnega akta nismel Aleksander podpisati brez Draginega odobrenja! Ministerski svet je moral slušati Dragine nasvete. Stojeci tako pod pritiskom te pokvarjene žene, provzročil je Aleksander mnogo zla svojemu narodu. Še danes se v srbskem narodu z ogorčenjem omenja besede Dragine, ko je bila rekla Aleksandru: da treba narodu srbskemu in vsakemu narodu kazati pest!!

Evo vam, dragi gospod urednik, samo nekoliko primerov o dostojanstvu srbskega naroda, njega potrpljenju in neprilikah, ki so se mu provzročale, a katere je on mirno in hladno prenašal, dokler ni prišel konec potrpljenju.

Srbski oficirji so rešili deželi samostalnost in čast, srbskemu narodu svobodo! Tiran je mrtev. Srbski narod je spregovoril svobodno in srbski. Izvolil si je za kralja Petra Karadjordjevića, sina Aleksandra Karadjordjevića, čegar historija je z zlatimi črkami zapisana v analih srbske historije.

Narod je storil svojo dolžnost. Evropa (in sploh nikdo) nima pravice, da se dalje umešava v notranje stvari Srbije, kajti narod srbski je sam sebi izvojeval svobodo in samostalnost, katero zna ceniti, spoštovati in čuvati. On že sam uredi svojo hišo. A če se bo kdo umešaval, uverjam Vas, gospod urednik, stal bo ves srbski narod jednodušno, eden poleg drugega, in branil bo čast, svobodo in samostalnost svoje države, pa naj pride žaljenje ali nevarnost od kjer koli.

Zahvaljevaje vas na gostoljubnosti, prosim Vas, da vsprejmete uverjenje o mojem odličnem spoštovanju.

Ljubomir D. Timfilić,
srbski oficir iz Belegagrada.
V Trstu, dne 25. junija 1903.

Tudi turški sultan je že odgovoril na brzojavko, s katero mu je kralj Peter I. naznanil svoje zasedenje srbskega prestola. Odgovor turškega sultana Petru I. se glasi:

»Prejel sem brzojavko V. V., katera mi naznanja Vaše zasedenje prestola. Nagnjen po simpatijah, katere je Vaša rodovina vselej izkazovala mojemu cesarstvu, voščim V. V. vso srečo. Nađejam se, da bo V. V. gojilo do mene jednaka čutila, katera bom jaz povračal.«

Mitropolit Inocent je včeraj daroval v beligradski stolni cerkvi mašo zadušnico za padle v bitki na Kosovem polju, ki se je med Srbi pod carjem Lazarjem in Turki pod sultanom Muratom I. bila dne 6. junija (st. st.) 1389. Pri maši so bili kralj, ministri, vsi častniki beligradske posadke in velika množica meščanov. Toliko v cerkvi, kolikor okoli iste so se opustile vse običajne odredbe glede varnosti kralja. To dejstvo je jako ugodno iznenadilo narod.

Uradni list je včeraj priobčil odredbo ministra za notranje stvari, v kateri se pozivljajo vsi okrajni načelniki, naj pazijo na to, da se bodo o volitvah v mestni svet beligradski najstrožje varovale ustavne pravice meščanov in naj skrbje, da bo strogo kaznovano vsako kršenje volilnih pravic.

V kratkem se bodo vršile volitve v srbsko skupščino, ki nam vsled strogo nepristranskega vedenja vladnih organov podajajo gotovo najčistjšo sliko javnega mnenja. Pričakuje se, da dosežejo skrajni radikali veliko zmago. Nova vlada se potem sestavi popolnoma v soglasju z večino bodoče skupščine.

Politični pregled.

V Trstu, 30. junija 1903.

O položaju. Tudi zadnje vesti iz Budimpešte govore o možnosti, da bo ogrski parlament že v tem poletju razpravljal o nagodbi in da bo vsled tega tudi dr. Koerber prisiljen sklicati avstrijski državni zbor, ker hoče novi ogrski ministerski predsednik Kkuen-Hedervary ustvariti »junctim« med parlamentarno rešitvijo nagodbe na Ogrskem in v Avstriji. Tega pa menda ne treba praviti, da s tem, — radi razsula avstrijskega parlamenta, ki je bilo tudi v povod odgoditvi državnega zbora — spravi dra. Koerberja v smrtno zadrego. Nič ni pomagalo dru. Koerberju, da je tako skrbno hitel na pomoč banu Kkuen-Hedervaryju. Narobe: k napetosti s češkimi poslanci je pridružil še ogorčenje Jugoslovanov. In mi bi menili, da od Jugoslovanov bi zahtevala najnaravnejša logika dejstev, da obstruirajo ravno nagodbo z Ogrski!

G. Koerber bo torej morda skoraj stal pred neizogibno potrebo, da napravi naš parlament — delavnim. V ta namen se bo moral pobotati s Čehi tako ali tako. Ali kako? Pot do tega mu zapirajo — Nemei! Njihovo glasilo »Neue Freie Presse« izjavlja v svoji nedeljski številki z vso možno jasnostjo in odločnostjo, da radi nagodbe Nemei absolutno ne privole v nobeno narodno politično koncesijo Čehom v prilog. Prvak moravskih Čehov dr. Žaček pa je povedal na nekem zborovanju v Brnu, da vlada in merodajni činitelji bi radi ustregli Čehom glede vprašanja vsenčilišča na Moravskem, ali — ne smejo, ker Nemei ne dovoljujejo. In ministerski predsednik, ki je tako rekoč jetnik

nemški strank, naj bi pridobil Čeha za normalno delovanje!! Dru. Koerberju se bližajo torej vroči dnevi, a ne radi poletne vročine, ampak radi tega, ker se je njegova vlada pod videzom »uradniškega značaja« obvezala, da bo služila pretenzijam nemških strank!

Slovanske skupine si lahko perejo roke. Nikdo ne more zahtevati od njih, da bi zistem, ki je tako očitno na razpolago njihovim sovražnikom, vlekli iz zadrege. To bi bilo samoubojstvo. Slovanski zastopniki so dolžni svojim narodom, da enkrat podajo viden in občuten dokaz, da tudi njihovo samozatajevanje ima svoje meje.

Sprememba ogrskega ministerstva. V nedeljo je cesar vsprejel v avdienci odstopivše ogrske ministre Szella, Féjervarya, Széchenyja in Czeha. Cesar se je posebno prvima dvema toplo zahvalil na njihju dosedanjem uspešnem delovanju. Po 10. uri zjutraj vršilo se je slavnostno zapriseženje novih ministrov: ministerskega predsednika grofa Khuena Hedervarya, ministra za honved, generala Deziderja pl. Koloszwaryja in ministra za Hrvatsko, Nikolaja pl. Tomašića. Na to je cesar vse na novo zaprisežene ministre vsprejel v slavnostni avdienci; pozneje pa ministerskega predsednika grofa Khuena Hedervarya v posebni avdienci. Istotako je vsprejel v posebni avdienci tudi finančnega ministra Ladislava pl. Lukacsa, ministra za nauk in bogočastje dr. pl. Wlassicsa, ministra za honved pl. Koloszwaryja in ministra za Hrvatsko pl. Tomašića. Bivši ministerski predsednik pl. Szell je odpotoval na svoje posestvo v Ratot.

Za ministerstvo Khuen-Hedervary se že kažejo oblaki na obzorju. In kakor v krvavo ironijo na državniško modrost grofa Khuen-Hedervarya treba zabeležiti, da se napovedujejo novi boji ravno od tam, kjer je grozno kapituliral. Šel je bil h Košutu, k sinu najhujega sovražnika monarhije in dinastije, prusil je tam milosti skoro na kolenih, vsprejel resignirano vse, kar mu je diktiral Košut, a glej, ravno v skupini Košutovih pristašev se pripravlja secesija, hoče izstopiti več jako temperamentnih politikov in se združiti v novo skupino z namenom nastopiti opozicije proti — grofu Khuen-Hedervaryu. In ljudje tega kroja na Ogrskem se ne šali. Nič nas ne preseneča torej, da se že oglašajo glasovi iz Budimpešte, ki menijo, da bodo jako kratki meseci življenja ministerstva grofa Khuen-Hedervarya.

Važne izjave ruskih državnikov in politikov. V Petrogradu se mudi že dlje časa ravnanje pariskega nacionalističnega dnevnika »La Patrie«, Emil Massard, ki zadaja leta jako pazno motri vse važne dogodke na Češkem in Hrvatskem. Ima tudi posebnega dopisnika za jugoslovanske stvari.

Massard je obiskal celo vrsto ruskih državnikov in politikov in vsi so mu prišli najprijazneje nasproti kakor odločnemu protivniku Anglije in Nemčije, a istotako odločnemu branitelju rusko francoske zveze.

Massard se je razgovarjal n. pr. z znanim generalom Rittichom, ki je bil moral pred par leti zapustiti Prago radi svojih zvez s češkimi voditelji in ki iz osebnega izkustva pozna vulkanski teren v Macedoniji in Albaniji.

Na pripombo Massarda, kako neprijatelji Rusije na francoskem govore, da ruske vojake nimalo ni strašna že zato, ker se jako počasi mobilizuje, pak da Francoska v slučaju vojne ne bo imela nobene koristi od zveze z Rusijo, je odgovoril Rittich:

— Jako dobro, tako treba tudi. Tako mi je ljubo, da me vprašujete brez okolišev. Skrajni čas je, da se zavrnejo neke že preveč razširjene neumnosti. Pred vsem treba vedeti, da Rusija ima na avstrijski in nemški meji brez prestatka 800.000 vojakov in da moremo mi to vojsko v treh dneh ne samo mobilizirati, ampak jo tudi koncentrirati na vsakem mestu, kjer hočemo. V istem tednu moremo privedi na bojišče še en milijon ljudi, v drugem tednu drugi milijon pešcev, a v tretjem še pol milijona. V ta isti čas moremo dospeti 300.000 donskih, uralskih in kubanskih kozakov. Da ponovimo: v prvem tednu moremo mobilizirati 1.800.000 vojakov, a v tretjem tednu vam more biti pripravljenih do 4 milijone bajonetov in 400.000 sabelj. Zadostuje-li to, da se pomirite? Mitu smo za slučaj vojne z Nemčijo gotovi vspeha tudi brez pomoči Francije. Armada cesarja Viljema bo jednostavno zmrnjena od zale armade ruskega carja. Po vojni s

Tuažijo smo dozidali železnice in skladišč. Morem vas torej zagotoviti, da smo v stanu tudi hraniti in prevažati to silno množino ljudi. V ta čas zanima samo eno vprašanje: zidanje bagdadske železnice. Ta železnica se namreč ne sme zidati. (Bagdadska železnica se imenuje po azijsko-turškem vilajetu, a zidati jo hoče Nemčija.) V ta hip je moj sin na čelu mnogoštevilni misiji, ki ravno proučava načrt, da se ta zasnovana železnica preseče od Bajazeta preko Vana, pa potem na Diarbekir-Bagdad-Basaroh in Koveitu.

— A kaj dela sedaj minister vojne Kuropatkin na vztoku Azije? — je vprašal Massard.

— On proučuje dalje vojni načrt, po katerem bi bila Rusija tudi sama v stanu odbiti hkratni napad od štirih strani: na Viali proti Nemčiji, na Kavkazu proti Turčiji, v Afganistanu proti Angležki, na Amuru proti Japonski. Vi veste, kako delaven je Kuropatkin. Govori se o njem, da je nedavno, ko se je mudil na Bolgarskem, rekel bolgarskim častnikom: Delajte prijatelji! Kajti popred, nego minejo tri leta, boste prisiljeni povleči me iz nožnice.

Massard: Kakov je ruski ideal na Balkanu?

— Jako jednostaven — je odgovoril Rittich. — Ako Nemčija tudi res hoče pripojiti k sebi 10 milijonov avstrijskih Nemcev, nam pa ne prihaja niti na kraj pameti, da bi hoteli 40 milijonov Slovanov Avstrije in Balkana spravljati pod svojo oblast... Mi hočemo jedino to, da zagotovimo neodvisnost in avtonomijo vsem slovanskim narodom. Mi si prizadevamo le, da vse te slovanske narode obvarujemo pred osvojevalnim germanizmom, ker so naši bratje.

— To je popolnoma v redu — je pripomnil Massard zadovoljno.

— Ako se strinjate z mojim mnenjem — je nadaljeval Rittich — izvolite nastopiti proti nesrečnemu prizadevanju g. Cheradama, ki očitno bolj in bolj dela proti Rusiji. G. Cheradame meni, 1) da se na Rusijo ne treba mnogo ozirati, 2) brani pred vsem Avstrijo, a slovanske pravnične zahteve so mu poavstronska stvar, a) v Galiciji je na strani Poljakov, ki so Avstriji, a proti Rusom. Vse to treba obžalovati. G. Cheradame ne pazi ravno, ko piše o Rusiji.

Massard je govoril tudi z državnim odvetnikom Stieglitzom. Ta mu je rekel med drugim: O tem se ne more dvomiti ni za hip, da mi z drobimo Nemce, ako začne vojna. V ruskih vojnih krogih ni nikogar, ki ne bi bil prepričan o tem. Ako pride do vojne, mi smo si popolnoma svesti zmage.

Ko je razgovor prišel na novejo pangermansko literaturo, v kateri se odkrito napoveduje deljenje habsburške monarhije v slučaju spremembe na prestolu, je rekel Stieglitz: Mi se nadajamo, da Rusija niti v tem slučaju ne bo prisiljena (od Nemčije) primiti za orožje.

Slednjič bodi pripomnjeno še, da je Massard tudi s finančnim ministrom Witte-om govoril o bagdadski železnici in da je tudi Witte izjavil s povzdignjenim glasom: Ponovno vam pravim, da gradnja te železnice so sanje, ki se ne izpolnijo nikdar.

Tržaške vesti.

Z Dunaja smo prejeli s prošnjo, da objavimo:

Da postane s tinto pisana pola z imenom »Iskre« toli slavna, da se bo o njej pisalo cele tedne po »Slov. N.«, tega si oni dva ali trije dijaki, ki so si napravili to privatno zabavo, niso domišljali. Taka zasebna stvar prav nič ne tangira naše sodbe, da naloga akademika ni ta, da bi se napadali po javnih listih. Mi nismo začeli, ampak začel je gosp. dr. Tavčar, ki zdaj trdi, da se preklicano malo meni za to, kako piše »Slovenija«. Ej prijatelji: čim je gospod doktor spustil na Dunaju govor proti »Sloveniji«, potem nam mora že oprostiti, da nismo molčali. Reagirali pa smo mirno in stvarno v »Edinosti« v članku »Slovenija«. Da-li je uvodni članek res kotichek, tega ne vemo, a to je res, da nam je ljubši kotichek v naši »Edinosti«, nego bi bili sotrudniki v rubriki »dopisi« v »Slov. Narodu«. — Tudi o tistih litih nismo začeli mi, ampak se je to izvedelo iz ljubljanskega »Slovenca«. O tem pa, kar je go-

spod dr. Tavčar govoril kakor deželni odbornik kranjski, se še pomenimo o priliki!

Kdo falzificira? »Divacciano«, »Senosecchia«, »Vipacco«, »Longatico«, »Monte Re« itd. No, dragi čitatelj, ali se ti ne dozdeva, da čitaš imena krajev, ki se morajo nahajati kje tam doli v blaženi Italiji?! In vendar se varaš, kajti vsi ti kraji se nahajajo na slovenski zemlji.

Evo, kako je to možno:

Italijani so priredili izlet kam na Kras ali na Kranjsko, recimo v Logatec. A čim so Italijani enkrat prišli v Logatec, že ne imenujejo tega kraja več z njega slovenskim imenom. Treba italijanskega imena, ali vsaj takega, da bi kar najbolj možno italijanski zvenelo. Torej: Logatec — Longatico. Sicer niti ne prevajajo, in nič jim ni mari, ako je pomen italijanskega imena ves drugi, nego oni slovenskega.

Evo primerov:

»Senožec« je menda vendar čisto slovensko ime in je jasno, kaj znači. Italijani pa so to ime prenaradili v »Senosecchia«. Seno bi bilo v slovenskem prevodu prasi, a secchia bi bilo slovenski vrč. Torej ne »Senožec«, ampak »Prasvrč« itd.

Predvčerajšnjim je tržaško italijansko društvo hribolazcev »Alpina delle Giulie« priredilo tak izlet na Nanos. In glej, kaj se je zgodilo: Nanos ni več Nanos, marveč »Monte Re«!

Kdo torej falzificira krajevna imena? Na to vprašanje ne bomo odgovarjali. Vprašajmo raje gospodo Italijane, kaj bi oni dejali, ako bi mi šli na izlet v Italijo ter bi njih krajevnim imenom dajali slovenske oblike, ali jih prevajali na slovenski? Ko bi na pr. mi, recimo, hoteli splezati na njihov »Corno« in bi istega prekrstili v »Rog«, ali na njihov »Monte Cavallo« (poleg Belunškega jezera) ter to ime pretvorili v »Kobalov hrib« »Konjski grič«?

Kaj bi dejali, kaj bi počeli oni v tem slučaju?!

Ob odprtem grobu poštenjaka. S Proseka nam pišejo:

Izdihnil je svojo plemenito dušo! Ositnil je dolgo vrsto svojih vrednih otrok, ositnil narodno stvar, kratka ali mučna bolezen je uničila prezgodaj njegovo življenje. Kristijana Ukmarja ni več med živimi! Hud udarec je zadel Ukmarjevo rodbino, ki v neizmerni boli plaka ob mrtvaškem odru svojega miljenca.

Njeg velja naše iskreno sočutje in globoko sožalje.

To Vam je narodna rodbina stare korenike.

Pokojnikov oče Silvester je vzdramil narodno zavest na Proseku ter je kakor prvobititelj vspodbujal tedaj mladega Ivana Nabergoja na krepko delo na polju narodne koristi.

Naš Kristijan pa je bil vreden sin svojega očeta in naslednik.

Kakor nadzornik oddelka magistratnih delavcev se ni dal pregovoriti ali podkupiti od gospode na magistratu, da bi zatajil svojo narodnost, ampak vselej je nastopal odločno kakor mož, narodnjak in poštenjak.

Mnogo je moral pretrpeti radi svojega slovenskega prepričanja. Kljub vsem tem neprilikam je ostal do smrti zvest svojemu načelu: »Vse za narod!« Ker mu niso mogli priti do živega, so se magistratovci konečno udali ter ga čislali kakor poštenega moža. To naj bi si zapomnili vsi oni delavci na magistratu, ki zatajujejo svojo narodnost z namenom, da bi se stem prikupili gospodi na magistratu! Za vzgled naj jim bo pokojnik, čegar ime nam ostane v vednem in častnem spominu.

Zemeljski ostanki blagopokojnega bodo izročeni materi slovenski zemlji danes ob 6. uri popoldne.

Zaslugi plačilo. (Glas iz občinstva). Minoli petek dne 26. t. m. ob 11. in tričetrt uri dopoldne je po ulici San Antonio, v smeri proti cekrvi istega imena, priletel tramvajski voz št. 155. Po novi ulici od morja gori je pa letel z dvouprežnim vozom neki predrzni voznik, ki (da-si je čul zvone nje tramvajevga zvona) ni ustavil svojega voza. Pisec teh vrstic in ž njim vsi navzoči smo z grozo pričakovali, po našem mnenju neizogiben udarec tramvaja ob omenjeni voz, a zgodilo se je čudo. Tramvajev zavirac je pokazal vso možno prisotnost duha in je ustavil kar na mestu svoj motor ter tako zabil gotovo nesrečo. Temu vrlemu možu gre vse priznanje za njegov res mojsterski čin. Vozniku pa vsa graja za njegovo nepotrebnost predrznost.

Ker niso osamljeni slučaji, da se razni vozniki skušajo s tramvajevimi motorji, kakor ni bil osamljen slučaj, da se vozniki norčujejo iz istrskega vlaka — kar je pred kratkim nekdo plačal z lastnim življenjem; bilo bi umestno, da-si (vsaj kar se tiče tramvaja) redarstveni krogi zapišejo take predrzneže in jih pouče, da je tako natecaje spojeno z smrtno nevarnostjo za druge ljudi in da je prepovedano po zakonu.

Velika Ciril-Methodijeva slavnost v Trstu. — »Sirote, naši slovenski otroci, sirote naši slovenski starši!« ta bolni vzdih odmeva po tržaskih bornih delavskih stanovanjih, pa tudi po trdih hišah in domih naših posestnikov in kmetov.

Ko bi bilo možno z nohti bi si izkopali tržaški Slovenci iz zemlje slovensko šolo, kjer bi si odgajali zdrav naraščaj rodu v korist, domovini v rešitev. Ali nad nami stoji kruta roka naših brezsrčnih sosedov — in pa »avstrijska pravica« državnih oblastnikov. — Tako nam je vsem jasno, da se nimamo zanašati na nikogar, ampak samo na svojo moč in na božjo pomoč. Zato ni čuda, da se povsod vzdigujejo naši ljudje ter da se zbirejo okoli zastave sv. Cirila in Metodija — jedine naše zmagosnoe voditeljice — in pa pod geslom slavnega bana Jelačiča: »Što Bog dade i sreća junačka!«

Na tej, in jedino na tej podlagi stoji naša miljenica, družba sv. Cirila in Metodija. Nima mogočnih zaščitnikov, nima svoje vojske, svojih pušk in topov. In vendar zmaguje! A zmaguje zato, ker ima na svoji strani ljubezen bednih Slovencev-trpinov. — Zvesti in trezni slovenski možje — to so naši mogočni zaščitniki; navdušeno delovanje naših vrednih slovenskih žen in deklet, naših vstrajnih mož in mladeničev, to so naše puške in topovi; neustrašen nastop naših junaških delavcev — to so naše nepremagljive vojske. Tako nastopamo in tako tudi zmagujemo!

Dne 5. julija bo naš praznik. V duhu bodo zopet med nami vsi naši slavni vodji, knezi, carji, vladike: od Cirila in Metodija, Rastislava, Kocela in Svatopluka... Zrinjskega in Frankopana... in vse do Jelačiča-bana.

Ta dan bomo šteli svoje vrste! Oj, kdor si Slovenec, Hrvat, Srb, Bolgar... oj kdor si Slovan, pojdi k nam, da te zapišemo med svoje!

Izlet »Pravnika« v Devin se je izvršil minolo nedeljo ob najkrajšem vremenu. Že na postaji v Nabrežini smo se uverili, da je udeležba jako častna. Bilo je pravnikov od raznih strani slovenske domovine. Velika večina je bila seveda iz Kranjske; a bilo jih je tudi iz Istre, Štajarske in Trsta. — Nekoliko za temi gosti so se pripeljali v Devin z vlakom gostje iz Gorice. Stari znanci so se veselo pozdravljali med seboj, nepoznani dosedaj so se predstavljali. Med gosti je bilo tudi lepo število dam. Na gostilni poleg kolodvora so vihrale zastave gostom v pozdrav.

Tudi po Devinu so vihrale trobojnice, izlasti na občinskem domu in na prostorih društva »Ladija«. Istotako so bili vrtni prostori Plesove gostilne kar lepo odlični z zastavami in cvetličnimi priredbami. Gostje so se bili razkropili: eni so si šli ogledat nasade okolo staroslavnega devinskega gradu ter naslajat se na divnem razgledu preko nedogledne morske planjave; drugi so šli ogledat si razvaline starega gradu, tretji so šli kopat se v bližino Devina, četrtri so se odpeljali v kopalnišče Sesljan, in peti so kar ostali v sencah Plesovega vrta, udavši se povsem prijetnim mislim na — kosilo. Mejtemi poslednjimi je bil tudi poročevalec »Edinosti«. Hotel je menda dokazati Ljubljancem, da pri »Edinosti« vendar niso sami sanjači in idealisti, ampak da imajo včasih tudi jako — praktične misli.

O poludveh se je začel obed. Kuhinja je bila prav dobra, vino še boljše, postrežba pa — kakor je že običajno na naših banketih.

Zbrano društvo je pozdravil predsednik »Pravnika«, gospod državni poslanec dr. Ferjančič. Izvajal je, da društvo ne prireja teh izletov le v zabavo društvenikom in prijateljem, ampak tudi za povspenjevanje stanovske organizacije. In to je potrebno, ker stan pravnikov je prevažen stan za razvoj naroda. V Avstriji so odločilni krogi postavili neizmiseln, absurden princip: da se more dajati narodu le tedaj, ako je s tem zadovoljna druga narodnost. S tem je zakon postavljen na glavo. Ali mi moramo

računati s tem in priti do zavesti, da mi moramo od spodaj gori delovati, ker od gori doli nam ni priča-kovati ničesar. Zato je organizacija pravnikov ravno danes velikanske važnosti za nas. Pozdravlja torej dole, ki so pokazali s tem, da vedo ceniti naloge in cilje »Prav-nika«. Zahvaljuje pa se iskreno tudi Da-vinčanom na prijaznem vsprejemu.

Drugi govornik je bil gosp. dr. Ivan Tavčar, ki je najprej črtal vpliv delova-nja pravnikov v borbi naroda za svoje pravo. Govornik je povdarjal, da izlasi na Primor-skem imajo pravniki največjo zaslugo za vspehe naroda. Potem se je govornik na ljubeznjiv in šaljiv način spominjal ženstva in njega važnosti za vzgojo naroda. Ženska je poklicana, da tudi ob suhoparnih razmerah navdušuje in bodri. Napil je torej našemu narodnemu ženstvu.

V imenu goriških pravnikov se je za-hvalil g. dr. Franko najprej na obisku, častnem za nas, potem na lepem pozdravu od strani predsednika dra. Ferjančiča. Tudi ta govornik je povdarjal kolikega pomena za nas je društvo »Pravniki«, ker le z organi-zacijo meremo doseči in pritiskati na zgoraj, da dobimo enkrat, česar trebamo za izvede-nje enakopravnosti: slovenskih uradnikov povsodi. Ravno v Gorici smo jako lepo na-predovali glede slovenskega uradovanja. Ali vse — kakor rečeno — s pomočjo organiza-cije. Govornik je označal dalje ugodno po-sledico civ. pravnega reda za naše ljudstvo. Sedaj se narod sam oprijemlje lepega sloven-skega govora v sodni dvorani. Nadeja se, da v par letih bo mogel v Gorici pozdraviti društvo »Pravniki« in je dvignil svojo čašo v prospanje tega društva in ugodno njega vplivanje na razvoj slovenskega naroda.

Vsem trem govornikom je vsa družba živahno pritrjevala. Mej tem je dospela v Devin večja družba ruskega kruška — dam in gospodov. Ves čas pa je peval znani iz-borni tržaški kvartet in je svojim divnim pevanjem najlepše poviševal zabavo.

Po peti uri so se začeli gostje razhajati, da niso zamudili najprimernejega vlaka. — Družba veselih Tržačanov — z rečenim kvartetom vred — pa je ostala dalje na vrtu in je — ne, ne smemo biti indiskretni.

Škoda, da jih je malo! Pišejo nam: Na veselici pevskega društva »Slava«, ki se je vršila minolo nedeljo na vrtu gosp. Mi-klave, je bilo tudi nekaj drugorodev. Pri mizi je sedela dvojica Italijanov (mož in žena). Zraven njiju je sedela neka slovenska gospa, ki je Italijane vprašala, ali jim vgajajo te lepe barve (bilo je namreč vse odičeno s slovenskimi trobojnicami. Italijanski mož je odgovoril, da njemu vgaja vse, kar je lepega in da nima nič proti slovenskim trobojnicam. Isti je hvalil (da-si ni umel besedila) petje »Slave«, kakor tudi igro in se je kazal po-polnoma zadovoljnega z veselico. Po dovrše-nem vsprejemu je rekel, da mu je žal, ker je že konec lepega petja!

Škoda, da jih je malo takih!
Popravek. V številki od minolega petka urinila se nam je v uvodnem članku »Slovenija« neljuba pomota: v peti vrsti (od spodaj navzgor) prve kolone čita naj se »so-cijologijo« mesto »psihologijo«.

Iz pred porotnega sodišča. Danes se je imela vršiti kaz. razprava proti g. Ka-mušiču, radi žaljenja časti potom tiska, valed tožbe g. Josipa Cilenškega. Ali, kakor smo že javili, je ta razprava odpadla, ker sti se stranki poravnali.

Jutri se je imela vršiti kazenska razprava radi žaljenja časti potom tiska proti Bernardu Malušu, Valentinu Colobigu-u, Rihardu Cam-berju in Franu Poliču, katere je tožil od-vetnik in državnozborski poslanec za Istro, dr. Bartoli. Ker pa enemu tožencev, Ber-nardu Malušu, niso mogli dostaviti poziva, je ta razprava prenešana na dan 8. julija.

Štrajk mizarjev. V sobotni številki smo bili sporočili, da se je štrajk mizar-skih delavcev pomaknil za korak proti rešitvi s tem, da se je odbor, sestavljeni iz delavcev in mojstrov, zjedini sklenivši, da naj se sporna vprašanja predlože posebnemu razsodišču. Prišlo je drugače.

Ko so se v soboto zvečer mizar-ski mojstri sešli na posvetovanje, so odbili pred-lagano razsodišče ter sklenili odjenjati v to-liko, da dovoli v skrajšanju delavnika za pol ure — od 10. na 9. ur in pol — dočim za-htevajo delavci, da se delavnik zmanjša za celo uro.

Delavci so pa na svojem večerajnjem shodu odbili to ponudbo ter izjavili, da

vestrajajo pri tem, da se sporna vprašanja predlože razsodbi razsodišča, nalašč izvolje-nega v to.

Štrajk traja torej dalje za sedaj.
Znižanje cene sladkorja. Človeku se že skoro neverjetno dozdeva, ako čuje, da cene kake stvari pada, ker ravno sedaj višajo cene za vsakdanje življenje potrebnih stvari. In vendar je res. Z dnem 1. septembra pride v veljavo bruseljska sladkorna konvencija in se valed tega cena sladkorja zniža za 10—12 stotnik pri kilogramu.

Dobro došlo tudi to.

Skočil skozi okno, da ulde redarjem. Včeraj popoldne okoli 6. ure sta dva re-darja zagledala v ulici Molin a vento 23-1. Petra V., kateri je izgnan iz Trsta. Pohl-tela sta za njim, da bi ga aretovala, toda mladenič, ki je slutil nevarnost, se je spustil v beg ter hitel v svoje stanovanje, katero je v drugem nadstropju neke hiše v istej ulici. Komaj je bil zaprl vrata za seboj, že sta bila redarja za njim ter sta začela trkati na vrata in sta skušala, da bi ista udrila. Mladenič ps, v strahu, da bi vrata odje-njala, splezal je na okno in odtoč — z drugega nadstropja — skočil na ulico, kjer se je tako ranil, da ni mogel vstati.

Na vpitje prihitelih ljudij sta tudi re-darja, — ki nista nič vedela o tem skoku, prihitela na ulico. Prijela sta takoj nesreč-neža pod pazduho ter ga tirala seboj na ko-misariat k sv. Jakobu.

Malo zatem je pa prišel na lice mesta zdravnik z zdravniške postaje, katerega so bili prej telefonično poklicali, a ga redarja nista hotela čakati. Zdravnik je na komisa-rijatu energično prosvedoval proti postopanju redarjev, ki sta ranjenega človeka premak-nila z mesta, ne da bi ga bil prej zdravnik preiskal. Nesrečnež je imel težko rano na glavi, razne druge rane po životu in, kakor je zdravnik izjavil, ni izključeno, da je tudi znotraj poškodovan.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 1. julija ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Zovenzoni šte. 3, hišna oprava; v ulici Solitario šte. 8, zidarsko orodje in razno; Vicoletto Ciccio št. 4, sodi in razno; v ulici delle Ombrele št. 2, 2 mala voza in razno; v ulici S. Francesco št. 16, hišna oprava; pri sv. Mariji Magdaleni zgornji št. 61, hišna oprava; v Škednju št. 158, konji voz in kočija; v ulici delle Ombrele št. 2, krčmarska oprava in razno; v ulici Monte-cucco št. 7, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 22,5, ob 2. uri popoldne 27 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 772,5 — Danes plima ob 1,51 predp. in ob 2,15 pop.; oseka ob 7,50 predpoludne in ob 8,12 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Iz Boršta** smo prejeli: Prosim in rotim gg. odbornike in ude pevskega dru-štva »Sloveneč« v Borštu, naj se vendar ekrat vzdramijo in preprečijo nevarnost, ki preti temu društvu o d d o b r o j m z n a n e s t r a n i. Na delo torej! Zadaji čas je že! Eden ud.v.

× **Poskus tatvine.** V noči od 27. na 28. t. m. skušali so neznani zlikovci vlomiti v poštni urad v Podgradu. Vrtali so zid pod oknom v pritličju, poleg katerega se nahaja tudi železna blagajna. In ta bi jim bila gotovo še najljubša! Skoro bi se jim bilo posrečilo zlesti skozi zid v pisarno. A orožniški postajevodja, kateri se je bil pred en četrt ure povrnil s patrole in že legel v postelj, ni mogel zaspati, ker ga je motilo neko butanje ob zid. Pogledal je skozi okno svoje spalnice, katera je ravno nad poštnim uradom. Kar je zagledal moža, kako jo je odkuril. Ker je v isti hiši tudi orožniška postaja, poklical je takoj še ostale orožnike in ti vsi so pritekli ven v sami srajci, da bi vjeli poštnjakoviča. Ali niso ga mogli dobiti več!

× **Iz Dekani** nam pišejo dne 26. t. m.: Včerajšnja veselica »Zrinjskega« završila se je s i j a j n o, nad vsako pričakovanje.

Udeležba ogromna, premnogo jih je mo-ralo oditi, ker niso dočili prostora.

Gospod poslanec K o m p a r e je go-voril uprav briljantno; ljudstvo je bilo na-vdušeno in ganjeno do solz. Navdušenje je posebno povzdigovalo izborna petje »Zrinj-skega«. Društvo je bilo primorano svoje točke večkrat ponavljati. Zajčev »U boj!«,

prenarejen po g. nadučitelju Mahničju, je splošno ugejal. Pevke in pevci so izvršili svojo nalogo izvrstno. Čast jim!

Pevsko društvo »Slovenija« iz srednje Škofije je želo obilo pohvale posebno s kras-nim zborom »Istrane dragi na noge žurno!« Vsa čast in hvala neutrudnemu pevovodju, gospodu nadučitelju Bertoku.

Mladeniči in dekleta Marijine družbe so rešili svojo nalogo uprav pohvalno, ter so s svojim petjem in lepim predstavljanjem mnogo pripomogli do tako sijajnega uspeha. — Pobežanska godba (16 mož) je svirala iz-vrstno nad vsako pričakovanje, ter jo vsem bratskim društvom toplo priporočamo. — Bratsko društvo »Svoboda« iz Sv. Antona je pa briljiralo se svojo demonstrativno neude-ležbo. Vaš

Tugomer.
× **Nesreča.** Marijan Valenčič, 2-letni sin J. Valenčiča iz Dolenj pri Jelšanah, od-sotnega, sedaj v Ameriki za zasluzkom, sedel je dne 26. t. m. na ognišču, ko je njegova mati odšla za trenutek iz hiše po opravo. Fantek je v tem padel ter zvrnil lonec vrede vode. Par in vrela voda oparila sta nesreč-nega dečka na zgornjem telesu in levi polovici tako hudo, da je že drugi dan izdihnil v groznih bolečinah.

Vesti iz Štajerske.

— **Zakaj Nemei obrekujejo celjski okrajni zastop!** Lahko je uganiti to. Zato, ker obrekujejo vse, kar je Slovincem ko-ristno. Celjski okrajni zastop je v spretnih slovenskih rokah — tega ne morejo pretr-peti nemški srditeži. Odkar nimajo Nemei več besedo v tem zastopu, je isti storl ne-izmerno dobrega in koristnega za naš narod v celjskem okraju.

Sedaj veste, zakaj nemškutarji obreku-jejo celjski okrajni zastop. Ali vse to jim nič ne pomore. Naj se le spoprijaznijo z dejstvom, da bo ta zastop tudi na dalje deloval v isti smeri na korist okraja — brez najmanjšega ozira na nemška obrekovanja!

Razne vesti.

Iz Lipika, kopališča v Slayoniji smo prejeli: Gospod urednik! Dovolite, da Vam napišem od tu par besedic in Vas prosim, da jih objavite zdravje iščočemu človeštvu. Lipik leži ob železniški progi istega imena, ima krasno šumsko lego in zdravo podnebje. Kopališčne zgradbe so urejene z vsem kom-fortom ter pripravne za imovitnike in ne-imovitnike. Naravni izvir jodove vode ima 60° topline ter se uporablja na razne načine po zdravniškem predpisu. Krasna kopališčna sprehajališča merijo nad 40 orolov ter se gostom nudi prilika, da se — poleg blago-dejnih kopelji — uživajo izvirne zdravilne vode, svežega šumskega zraka, prijetnega hladu ter duševne brane. Godba svira od 7. do 9. ure zjutraj ter od 5. do 7. ure zvečer gostom v zabavo. Glasba (orkester) je jako dobra ter svira krasne slovanske oziroma hrvatske komade poleg madjarskih, katere svirajo mnogostevilnim madjarskim gostom na ljubo. Ti gostje so bili tu doselej vsikdar jako miroljubni in ni bilo v teh krajih v resnici nikakega nemira. Narod je tu sicer bister, ali ne pojmi važnosti politiskega do-zorevanja. Ker ta kraj obiskujejo večinoma Ogri, stoji tudi pod vplivom njihove finan-ci-jelne moči. Slovencev ni menda nijednega tukaj, mejtem ko je Srbov iz kraljestva pre-cejsaje število. Hrvatje sami pa menda pre-malo cenijo dobroto domačih kopelji. Ko bi več prihajali v to svojo domačo kopelj, ko-ristili bi mnogo več svoji stvari. Prihajali bi v dotiko z narodom ter mu odpirali oči glede poti za dosezanje narodovega blagostanja. Sedaj je najugodnejša sezona. Prihodnjič več K—č.

Brzjavna poročila.

Minister Khuen-Hedervary in ogrska li-beralna stranka.

BUDIMPEŠTA 30. (B) V včerajšnji večerni konferenci liberalne stranke je razvil ministerski predsednik grof Khuen-Heder-vary načela, po katerih misli vladati. Pov-darjal je, da bo v podlago njegovemu vla-danju ohranitev nagodbenega zakona iz leta 1867. V interesu vojne moči monarhije bo skrbel za ohranitev ideje skupnosti vojske in bo obračal svojo pozornost tudi na ekono-mična vprašanja. Slednjič je ministerski pred-sednik prosil stranko, naj ga podpira, kajti

on da je vedno visoko cenil njena načela. Poslanca Hieronymi in Hodossy sta mu za-gotovila zaupanje.

Kardinal Tagliani.
DUNAJ 30. (B.) Predpoludne je nuneij kardinal Tagliani sprejemal čestitke. Prvi je došel generalni adjutant Wolfras, ki je sporočil cesarjeve čestitke. Tudi člani cesarske hiše se sporočili svoje čestitke po osebah svojega dvorjanstva.

Nova doba v Srbiji.
BELIGRAD 30. (B.) (Iz uradnega vira). V skupščini je prečital ministerski predse-dnik Avakumović kraljevi ukaz, s katerim se zaključuje to zasedanje sklicano s proklama-cijo začasne vlade dne 11. junija.

Odgovor kralja italijanskega na notifi-kacijo kralja Petra I. je došel semkaj.

BELIGRAD 30. (B.) Seja skupščine je bila otvorjena ob 10. uri predpoludne. Po prečitjanju kraljevega ukaza za zaključenje zasedanja je imel ministerski predsednik Ava-kumović govor, s katerim je najpoprej izre-kal skupščini zahvalo vlade na izvolitvi kra-lja. Na to je rekel ministerski predsednik: »Vlada je bila tega mnenja, da naj bi skup-ščina rešila še najnujnejša finančijelna vprašanja, toda taje sklenila, da rešenje teh vprašanj prepusti novo izvoljeni skupščini.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcijske lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijske lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 25. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batil nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Dražbeni oglas.

Dne 7. julija t. l. ob 12.30 popo-ludne se proda na prostovoljni dražbi na licu mesta v Divači hiša (go-stilna) Magajna št. 13. v Divači z zadevnim hlevom, vodnjakom in vr-tom. —

Ta-le hiša, ki leži na sredi vasi, je posebno obiskovana od letoviščarjev in se nahajajo v isti lepi prostori za gostilno in štacuno.

Najmanjši ponudek znaša 16.000 K.

Za večo prodajalnico jestvin

v tržaški okolici se išče dečko kakih 14 let star. Isti mora biti slovenske narodnosti in spreten v računanju. Po-nudbe na upravo »Edinosti«.

Velikanska

množina meglenega in svetlega, tapetovanega ali kuhinskega pohištva se prodaja in nekaj časa po najugodnejših cenih v krasni dvorani Tersicore, ul. Chiozza 5. I. Slavno občinstvo se najuljudneje vabi si ogledati razstavljene predmete od 9—12 predp. in od 2—7 ure zvečer.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost, zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTON
GISSHÜBLER
naročite
vlastito hišo

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje posloplja in premičnine pro požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Gustav Bonazza
v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vokal Androna dell' Olmo).
Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.
- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.
Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.
Cementne plošče uredene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2. — m.
Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfi. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1-2 in 5-7 pop.

Gostilna „ALLA BELLA VEDUTA“
ulica Romagna št. 20 nasproti vojašnici.
● Zbirališče slovenskih delavcev ●
Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.
Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.
Priporoča se za mnogobrojen obisk ter kliče »Na zdar!« vsem slov. bratom
Gorazd Ivančič gostilničar.

Gulielmo Brod & C.
poznana trdka s
POHIŠTVOM
najelegantnejše vrste
ZAJAMČENE KAKOVOSTI
po najnižjih cenah
Via S. Giovanni št. 14
TRST vokal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente
GLOBUS
centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1 a (v lastni hiši).
Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavorske hipotekarne in menične banke v Monakovu.
Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavši v slučaju že nitve ali prehoda v vojaške zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.
Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 697

Epilepsija.
Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobja se brezplačno in franko v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli
CORSO 8.
Velikanski dohod za spomladni čas.
Obuvala za gospode
črna, angleška po gld 3.20, rumena, po gld. 3.50
Specijaliteta obuval za dečke.
Obuvala za gospe.
črna ali rumena, angleška po gld. 3.50
nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90
Naročbe po meri.
Rujavi čevlji za moške ali ženske po gld. 2.50

TRGANJE v rokah in nogah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži **antirheuminega mazila**. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gld. 1.20.

KAŠELJ preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena s poštnino ako se denar naprej pošlje gld. 1.40. Pri zastarih bolečinah trta nadaljne troške.

ŽIVOTNI BALZAM SALVATOR
On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in zunanje bolezni.
Cena omotu 12 steklenič 2 gld. 50 nvč., 24 steklenič 4 gld. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni „SALVATOR“ v Varaždinu (Hrvatsko)

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva
Andrej Jug
TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST
priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.
Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v smislu gesla: **Svoji k svojim!**

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.
TRST. — Riborgo št. 19. — TRST.
Velikanski dohod za birmo.
Obuvala za gospode
črna, angleška po gld. 3.20, rumena, po gld. 3.50
Specijaliteta obuval za dečke.
Obuvala za gospe.
črna ali rumena, angleška po gld. 3.50
nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90
Naročbe po meri.
Izbor oblek za moške in dečke.

Manifakturna trgovina
tvrdke GIUSEPPE BOLLE
v ulici Nuova, nasproti palače Salem
priporoča:
bisalke od bombaža . . . od 15 nvč. naprej
„ „ platna . . . „ 20 „ „
„ „ „ . . . „ 25 „ „
„ na meter . . . „ 18 „ „
kakor tudi bogat izbor žepnih rut, prtenin, maj, nogovic, pogrinjal za postelje, pregrinjal itd. itd.
Cene zelo nizke.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.
Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.
Kavarne.
Anton Šorli priporoča svojo kavarno »Commercio« kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

PREDNO KUPITE
PERILO
blagovolite obiskati
veliko skladišče angleške platenine in kotenine
trdke
Vittorio Gasperini
TRST — ul. Nuova 15. — TRST
kjer se prodaja po stalnih cenah z 10% odbitkom.
Kdor nakupi blaga za 10 K vdobi poseben dar.
VZORCI SE NE DAJAJO.

JAKOB BAMBIČ
- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.
Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsa in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Ceneke razpošilja franko

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brillant
v TRSTU
ulica S. Giovanni št. 5, I. nadst.
Izvršuje izdelanja z emajlom, porcelanom, srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovrste.
ORDINIRA ob 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Prodaja manifakturnega blaga
SALARINI
v ulici Ponte della Fabra št. 2.
in podružnica
„Alla città di Sondra“
ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gld. 6.50 po 24, za dečke od gld. 4. do 12. suknene jo — a velikem izboru od gld. 3. do 8. zimske močne 32 dodate jope z ovratnikom od astrahana od gld. 5.—14, ravno take podšite s kožuhovino po gld. 12. pe Površne suknje v velikem izboru od gld. 18 — 14. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene hlače od gld. 2.50 — 4.50, finejše od gld. 5 — 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let od gld. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskine (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.
Črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi v največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja oblek do meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital **K 1.000.000**
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu izrebanju.
Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic.
Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Promet s čeki in nakaznicami.